

היזמים הזה מביא כאן לראשונה את הדו"ח

המלא של ועדת החקירה, כדי לאפשר לציבור

לשקול בעצמו את טיב הטענות שהועלו בפרשה

הדו"ח הסודי

היו דברים אמורים. יהיה זה הוגן לכל הצדדים, וגם לזיכרו של לוינסון עצמו. הדבר יעזור למניעת חרושת שמועות, האשמות והשמצות.

הדבר גם דרוש כדי לשים קץ לדיבריההבל שהושמעו השבוע עליידי עסקנים שונים, שניסו לתפוס טרמפ על הפרשה, מבלי שהיה להם מושג במה דברים אמורים. למרבה הצער הצטרף לרשימה זו גם נשיא-המדינה.

ועדת רוטמן-סיוון התמנתה בחודש מאי 1983 עליידי מזכיר, חברת-העובדים, דני רוזוליו, אחרי שהועלו בתוך הבנק טענות מסויימות נגד יעקב לוינסון. חבריה היו עמירם סיוון, שנחשב במקור ללוינסון, ושרגא רוטמן, שלא נמנה עם מקורביו. שניהם חברי מועצת-המנהלים של "בנק הפועלים". הם ניהלו את החקירה, במשך תשעה חודשים בסודיות, ואף על עצם קיום הוועדה או החקירה לא דלסה אף מילה אחת, עד אשר סתח "העולם הזה" בפירסום הפרשה. להלן הדו"ח כלשונו:

מערכת "העולם הזה" מוסרת בזה לידיעת הציבור את הדו"ח המלא של ועדת רוטמן-סיוון. זהו דו"ח סודי, שנשמר עד כה בסוד כמס. המערכת לא הוסיפה דבר לדו"ח עצמו, אלא במקומות שבהם היה צורך בהערות ובהארות, כדי שהדברים יובנו לציבור הרחב. הערות אלה מוסיעות באות אחרת, בשורות צרות. המערכת גם הוסיפה בכל מקום את השמות המלאים של המעורבים בעניין, למרות שהדו"ח עצמו הסתמך בראשית-יבות (למשל: י.ל. במקום יעקב לוינסון).

המערכת גם השמיטה מן הדו"ח, בן 5000 המילה, כמה קטעים ומילים, שלא היה להם קשר לפרשת-לוינסון, אך שפירסומם עלול היה להביא נזק למשק-המדינה. השמות אלה סומנו בסיומן (— — —).

המערכת מפרסמת את הדו"ח הסודי הזה, בעיקבות מותו של יעקב לוינסון, אחרי שיקול-דעת מעמיק. "העולם הזה" סבור כי ההיגיונה הציבורית מחייבת את גילוי כל הדברים שקרמו להתאבדות, כדי שהציבור יוכל לשקול ולהחליט בעצמו במה

22.1.1984

חרטומת מפגישו

משוואתפיס: ד.ר.

א.ר.ג.ג.

ע.ס.ש.ר.

ד.ר. על פי הסיכום נפגש עם ש.ר. וע.ס. מספר פעמים כפגישה הראשונה שהתקיימה כ- 19.12.83 והורשמויות ראיונות.

כפגישה שניה היה ברור שישנן הערכות שונות של ש.ר. וע.ס. והחלט להפגוש נפורום של הערב.

קטע הפתיחה של הדו"ח עלילות או עבירות פליליות?

מן המסירה התרשם רוזוליו שהבורקים הגיעו למסקנות הבאות:
● לגזית הגיען חומר ועדויות (מהן חסויות) אשר היה בהן כדי להחשיד את לוינסון וברגשטיין כמעשים בלתי-תקינים ובפלילים.
● גזית לא העליל עליה על לוינסון ולא "יצר" חומר כדי להפילו או להאשימו.
● החבר גזית נקט בפעולות ודיבר עם חברים. כתוצאה מכך החליטו יושבי-הראש של הבנק וממלא-מקומם (משה אולניק), בהתייעצות עם מזכיר חברת-העובדים ויושבי-הראש של חברת-העובדים, ובחשכתמו של לוינסון, להטיל על השניים לערוך את הבדיקה האמורה.
● פעולות שהן בתחום האחריות ופעילות הבנק והנהלתו המשיכו להיעשות עליידי לוינסון באשר לא היה לו יותר תפקיד רשמי בבנק. דבר זה נעשה בדרך כלל באמצעות ברגשטיין, ששימש כמנכ"ל משותף בבנק. זזאת מבלי שדרווח לוינסון-הנהלה, אשר כלל לא ידע על חלק מסעולות אלו.
● דברים אלה אינם עולים בקנה אחד עם סדר ומינהל תקין, ובמיוחד לא כמסר ציבורי השייך למערכת הציבורית.
● שולמו סכומים לאנשים שונים. פעולות אלה היו בשליטתו של לוינסון ואוליו של ברגשטיין, או לפחות בידיעתו.
● מערכת זו לא נוהלה בדרך תקינה, אף אם שימשו כספיה למטרות הניתנות להצדקה; וזאת משום שלא היה פורום מוסמך ונוהל מסודר של טיפול בנושא רגיש זה; תנאי מוקדם הכרחי מן הצד הציבורי והמוסרי כאחד.
● בעת שיעקב לוינסון שימש יו"ר הנהלת אמפ"ל הקים יחד עם אנשים (ביניהם שהיו חברי הדיקטוריון של אמפ"ל), חברה פרטית — יו"אס-איי. הקמת יו"אס-איי היתה בידיעת ראשי הבנק.
● ההחלטות לגבי יו"אס-איי התקבלו עליידי אדם אחד, ללא שיתוף הנהלה והיו"ר. לוינסון וברגשטיין פעלו מבלי לדווח גם אחרי שלוינסון הפסיק לכהן בבנק. אם היו תנועות כספיות — הרבר היה בשליטת לוינסון. התנועה לא היתה בדרך תקינה. לא היה פורום מוסמך להחליט.

פרק הפתיחה של הדו"ח הוא סיכום תמציתי של מסקנות ועדת-החקירה הפנימית של שני הדיקטטורים של בנק-הפועלים, עמירם סיוון ושרגא רוטמן, אשר למרות חילוקי-הדעות ביניהם, כשהראשון מקל והשני מחמיר, מסקנו-תיחם כמוראות.
ייתכן מאוד שזולא חשיפת הפרשה עליידי העולם הזה (21.1.1984 ואילך) היו העניינים מוחלקים, תוך כדי גרימת נזק חמור לבנק-הפועלים. לחברת-העובדים ולמשק כולו.
סיוון מודה, שמאחר שגם לגבי לוינסון וגם על ברגשטיין הוטלו סנקציות (ז.א. שהודחו מן הבנק) — יש לראות בכך סוף פסוק. — כשהעניין הגיע לעיתונות — אמר אותו חבר (סיוון) שיש כאן מקום למסירת העניין לבודק חיצוני לחקירה.

22.1.1984

תרשומת מפגישה משתתפים: דני רוזוליו, אפרים ריינר, גיורא גזית, עמירם סיוון, שרגא רוטמן.
דני רוזוליו: על פי הסיכום נפגש עם רוטמן וסיוון מיספר פעמים, כפגישה הראשונה, שהתקיימה ב-19.12.83, התרשמויות ראשונות.
כפגישה שנייה היה ברור שישנן הערכות שונות של רוטמן וסיוון והחלט להפגש בפורום של הערב.
כפגישה הראשונה מסרו השניים את הדברים הבאים (אשר נוסחו בעצם, עליידי סיוון):
1. שהם היו צריכים לבדוק את השאלות הבאות:
● האם העליל גיורא גזית עלילות ואסף חומר נגד יעקב לוינסון וחיים ברגשטיין, כדי להפיל אותם?
● האם לוינסון וברגשטיין נהגו ככנק בדרך לא תקינה?
● האם יש חשש של פעולות שהן עבירות פליליות או אחרות, שלהם או של הבנק, לפי החוק בארץ ובחו"ל?
2. שהבדיקה אמורה היתה להתייחס לנושאים הבאים:
● סיכור חברת אמפ"ל עליידי בנק-הפועלים.
● טיפוח מניות אמפ"ל בעזרת חברות הנמצאות בשליטת הבנק.
● חברת יו"אס-איי.
● קיום מערכת חשבונות ככנק (— — —) ומשמעות הפעולות כחשבונות אלה, שנעשו בהנחיית לוינסון וברגשטיין או על פי הוראותיהם.
3. בקשר לנושאים האמורים היו צריכים להיבדק העניינים הבאים:
● טענות בדבר פעולות שנעשו עליידי לוינסון על דעת עצמו — בתקופה שעמד בראש הבנק וגם לאחר מכן — מבלי לשתף את יושבי-הראש והנהלה ואת הנהלת בנק-הפועלים בהחלטה ובאמפורמציה, ומבלי שהרבר יעבור תהליך קבלת-החלטות מסודר.
● האפשרות כי במהלך פעולות אלה נעשו עליידי לוינסון ועליידי ברגשטיין מעשים העומדים בניגוד לחוק ישראל, ארצות-הברית, (— — —) וכו'.
● שימוש ככספים שתנועתם לא היתה ידועה, או אשר לא הוסברה להנהלת הבנק, והחשד שכספים אלה שייכים לבנק והלכו לייעדים בלתי ידועים, להנאתם הפרטית של הנוגעים בדבר.

איך חומר — אין בדיקה

רגא רוטמן ועמירם סיוון סיפרו שנפגשו עם עורר-דין, (— — —) לוינסון, ברגשטיין וכן עם גיורא גזית, בעניין ברגשטיין ונושא פרישתו שמעו גם את החבר אפרים ריינר, כאותו רוח התרשם דני רוזוליו שהיתה תמימות-דעים בכמה שאלות.
השיחה התמקדה יותר בסיכומים ומסקנות ולא נכנסה לפרטים. (בעיקר דיווח סיוון. רוטמן המשיך אחר-כך באופן יותר מפורט.) כמסגרת הבדיקה לא נפגשו הבורקים עם החברים נפתלי בלומנטל ואפרים ריינר (פרט לעניין ברגשטיין) אם כי חלק מן הדברים שנבדקו התרחשו כאשר השניים שימשו יושבי-ראשי הנהלה.
מאחר שלגבי הנושא הראשון (סיכור חברת אמפ"ל) לא נמסר לבורקים חומר עליידי הבנק — לא עסקו הבורקים בנושא זה. לאחר שמיעת עדויות וקריאת-חומר הביאו הבורקים את מימצאיהם, התרשמויותיהם וקביעותיהם גם בפני מזכיר חברת-העובדים, וזאת לאור ההיבט הציבורי של העניין.